

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Any internacional de l'estadística

Palau del Parlament, 18 d'octubre de 2013

La presidenta

Bon dia, senyores i senyors.

Vull saludar en primer lloc el senyor Frederic Udina, director de l'Idescat i professor d'estadística de la Universitat Pompeu Fabra, la senyora Guadalupe Gómez, catedràtica del departament d'estadística i investigació operativa de la Universitat Politècnica de Catalunya i presidenta de la Societat Catalana d'Estadística, i el professor Geert, bienvenido a Cataluña y a Barcelona.

Avui és un dia important per a la estadística. Ara comentàvem que és una ciència moderna, i que, per tant, hi hem de donar visibilitat. Fa uns mesos tots els responsables a Catalunya de l'àmbit estadístic van venir al Parlament acompanyats del conseller d'economia i coneixement i em van demanar poder fer aquest acte d'avui, una jornada per celebrar l'any internacional de l'estadística. Aquí som. N'estic encantada, per mi és un plaer obrir aquesta jornada.

[...]

Les meves paraules de cloenda d'aquesta jornada de celebració de l'any internacional de l'estadística són, en primer lloc, per expressar la satisfacció que es pugui fer aquí. Les dues persones que m'han precedit en l'ús de la paraula agraïen ser al Parlament, i el director de l'Idescat parlava de casa seva, perquè és la casa de tots. Jo, això, no em canso de repetir-ho, m'agrada dir-ho, i quan diferents entitats com les que avui ens congreguen em demanen per celebrar un acte important del seu àmbit aquí, de seguida els dic que sí, perquè crec que és una manera d'obrir el Parlament.

I el podem obrir de moltes maneres. Ara fa una setmana, no gaire més d'una setmana, l'hem obert, a través d'aquestes eines, d'internet, de la pàgina web, amb

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

un enllaç especial amb el nom 'Escó 136', que és l'escó amb què participen els set milions i mig d'habitants de Catalunya, l'escó per poder accedir als projectes de llei que en aquest moment s'impulsen al Parlament i discutir, debatre i preguntar. Aquesta és una manera molt directa, molt ràpida de participació, que permet que les entitats –i, per tant, també hi convido tots els professionals de l'estadística– hi entrin i ens donin la seva opinió o preguntin. Una altra manera d'obrir-lo és aquesta, poder rebre dues-centes, dues-centes cinquanta persones com avui, que celebren la jornada de l'any internacional de l'estadística i ho poden celebrar a la que és la casa de tots.

Per als qui no havien estat al Parlament, sempre faig una petita explicació d'on es troben. Són en un palau que es va bastir fa gairebé tres-cents anys, després que els catalans perdéssim la Guerra de Successió del 1714, i que forma part de la ciutadella que el monarca Felip V va fer construir. Vostès han entrat per una de les portes del parc que porta el nom de la fortalesa, un parc molt bonic, en què l'edifici central és el Parlament. Acabada la Guerra de Successió, la ciutadella era un complex format per diferents edificis, i aquest on ara es troben era l'arsenal, l'edifici militar per excel·lència. La ciutadella es va construir com a instrument de repressió contra els catalans, perquè no es tornessin a alçar.

Al cap de molts anys, el 1880, aquest edifici es va reconvertir, tots els edificis del costat es van destruir menys els que tenim al davant, en sortir: la capella castrense, un edifici que avui és un institut de batxillerat, i el del Parlament.

L'edifici del Parlament es va restaurar i es va habilitar com a palau reial, tot i que mai no es va utilitzar per a aquesta funció. Després, el 1900, va passar a ser museu municipal, fins el 1932, que el president Macià, amb la Generalitat republicana, va convenir amb l'alcalde de Barcelona la possibilitat que fos seu del legislatiu.

I va ser-ne fins el 1939, que, amb la dictadura franquista, es va tancar el Parlament. Amb el temps, el palau es va tornar a obrir un cop més com a museu municipal, fins el 1980 quan el president Tarradellas va tornar a plantejar la possibilitat que fos seu del legislatiu. I fins aquí una part de la nostra història.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Moltes vegades dic que, ironies del destí, el que va servir com a instrument de repressió avui s'ha convertit en el lloc de la paraula, i crec que això és bo dir-ho, perquè entra dins el que és el tarannà del poble de Catalunya, un tarannà pactista, negociador, que posa el diàleg per davant de tot, i a partir d'aquest diàleg és com nosaltres volem fer gran el nostre país.

Fins aquí la benvinguda.

Ara voldria parlar del que faran vostès avui. Sentint el senyor Udina i la senyora Gómez, no parlaré d'estadística, però sí que diré que així, per sobre, la mitjana d'edat dels qui som aquí és d'entre 40 i 45 anys, la qual cosa vol dir que és una ciència moderna, en la línia del que ha dit també la senyora Gómez, una ciència moderna que avui té molta demanda i que realment és important.

Potser és una ciència moderna perquè se'n va començar a veure la importància a partir del 1950, i per tant, encara que en tinguem precedents, realment la importància de l'estadística va començar els anys cinquanta, i amb els tres exemples que ens deia la doctora Gómez. La doctora Gómez, amb aquests tres exemples, no ha parlat d'un que em reservo per al final, que és la meva pròpia experiència, a partir de la qual vaig pensar que realment l'estadística era important, i que el dia que deixi la política m'agradaria tornar a estudiar, perquè no tinc temps, molt poc, i l'estadística m'agrada, és una assignatura que en voldria saber més coses, i, per tant, m'hi apunto, en aquest màster que la senyora Gómez fa, i que crec que és positiu perquè l'estadística serveix, vostès diuen que serveix, i jo crec que realment tenen molta raó.

Home, d'entrada, celebrar un acte com aquest dóna visibilitat, i això és claríssim, i penso que si, a més, doncs, fem una crida als mitjans de comunicació perquè durant aquest any donin una importància cabdal a l'estadística, crec que encara hi guanyarem més, en visibilitat.

Crec, també, que és important fomentar l'estadística com a professió, especialment entre els joves. Pel que veig aquí i per la quantitat de persones que cada any s'hi apunten, és una de les carreres més demanades. I després crec que és important —i aquí sí que voldria fer el comentari— que quan fa sis mesos van venir els

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

responsables d'estadística de l'àmbit de l'estadística a Catalunya a demanar un acte com aquest, aquell mateix dia el Parlament, en sessió plenària, llegia un manifest, una declaració institucional, en què donava suport a l'estadística, i aquella declaració institucional tots els parlamentaris la van aprovar per unanimitat, que no és fàcil, eh? A vegades les declaracions institucionals ens costen Déu i ajut, passar per tots set grups parlamentaris —"perquè jo trauria això", "jo posaria allò altre" i al final del text inicial ja no saps què n'ha quedat—..., i per tant ens interessava molt que en aquest cas, doncs, fos realment unànime, i ho va ser, i no va costar gaire.

Em sembla que va haver-hi alguna mà pel darrere, que hi va ajudar també, perquè no costés, però realment no va costar gaire aconseguir aquella declaració que, de fet, deia: "Donar ple suport a l'any internacional de l'estadística i conscienciar de la importància d'aquesta disciplina en la vida quotidiana." I destacava, d'una banda, l'obra pionera d'alguns acadèmics del país que, a partir dels anys cinquanta, ha fructificat en una activitat docent i investigadora de nivell internacional a les universitats i els instituts de recerca, i de l'altra, la importància de l'estadística i el seu rol central en l'anàlisi de la realitat per mitjà de les dades, cosa que facilita la presa de decisions científiques, socials, polítiques i de gestió correctes.

Quan vaig llegir la declaració vaig pensar, és que és veritat, perquè realment en molts aspectes de la vida de cada dia les dades ens ajuden, i des del punt de vista polític, ens han ajudat, i aquí és on posaré un exemple propi, i que la doctora Cabré sap perfectament de què parlo, i potser algú més també. Fa anys, l'any 1995, vaig ser proposada pel president Pujol com a consellera de justícia. En aquell moment, al Parlament, la legislatura anterior ja hi havia hagut algunes iniciatives de diferents grups polítics sobre la necessitat de legislar sobre les parelles de fet. Ara això ja és una cosa normal, ningú no considera que sigui res extraordinari, però en aquell moment era una cosa no normal, perquè només es discutia en l'àmbit de Catalunya, en cap altra comunitat, tampoc en l'àmbit de l'estat, i quan em va proposar de consellera de justícia, entre moltes coses, em va dir: "—Hi ha una iniciativa que a mi no m'agrada..." I jo li vaig dir: "—A mi tampoc gaire..." "—...que l'hem de valorar, hem de pensar..." "—Molt bé, però com un punt més...", llavors vaig arribar al Parlament, el típic que fem els consellers quan anem a

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

compareixences, aquí i allà, i realment vaig veure que hi havia tres iniciatives en aquest sentit, que eren de tres partits que en aquell moment estaven a l'oposició, i que parlaven i tractaven el tema de les parelles de fet. I llavors vaig dir "No sé si realment és un tema que està absolutament arrelat a la societat, però és un tema que almenys a l'àmbit parlamentari sí".

I llavors vaig crear una comissió, no per allò de dir que quan crees una comissió és per no fer res, sinó que en aquest cas era per fer, vaig crear una comissió i, en aquesta comissió, una de les persones que vaig convidar va ser la doctora Cabré, entre d'altres. I vam pensar: "Què hem de fer perquè jo vull saber si realment això és una necessitat, no ho és, és una realitat...?", i llavors al mateix temps vaig entrar en contacte amb l'Idescat, i vaig demanar al seu director si hi havia la possibilitat, amb les dades de l'Idescat, del cens, d'aquelles dades que es fan entre cens i cens, si jo podria saber la realitat de les famílies a Catalunya..., i per tant, tenir coneixement de si hi havia famílies que voluntàriament, en el moment que et fan el cens, et diuen "Doncs, miri, jo no estic casat però visc en parella" o..., "i la meua parella és heterosexual", o "no és heterosexual sinó que és homosexual", i per tant, ja ampliàvem una mica l'espectre, no?, i aquesta ajuda em va anar molt bé, perquè realment em va servir per poder anar amb dades al president i dir-li "potser tu no hi estàs gaire d'acord ni jo tampoc, però em sembla que això és un problema, i que si tenim un problema tenim obligació de donar-hi solució".

I llavors, a part d'això, recordo..., i, per tant, les dades van ser claríssimes, no eren percentatges molt elevats, però estem parlant de l'any 95 i 96, i en aquell moment ja ens deien que un 10 per cent de les famílies catalanes vivien sense estar casades, per tant, eren parelles de fet. Arribar a saber si eren heteros o homos era més difícil, perquè en aquell moment encara els costava dir-ho, o sigui, millor dit, el que era hetero ho deia claríssim, i el que no callava, i per tant, també vam treure una mica una estadística, no?, i després l'altra raó, ja més semblant a la que avui estem fent aquí, va ser que em vaig dedicar a anar per totes les comarques de Catalunya, vaig arribar a fer quaranta xerrades..., els asseguro que a la primera i a la segona hi anava preocupada perquè pensava potser em xiularan o em diran alguna cosa, i després no, la veritat és que va anar molt bé, perquè explicava com

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

a projecte possible una llei de parelles de fet, i llavors jo, per les cares veia què sentien, i pensava "Oh! Doncs, mira, l'estem encertant", i molt sovint, quan acabava la xerrada, em venien persones grans que em deien "Escolti, jo aquest problema el tinc a casa, la meva filla s'ha ajuntat amb un altre, i clar, jo vaig dient que estan casats, però no ho estan, i el que vostè em diu a mi em dóna una solució..."

I com aquestes moltes persones, i vaig pensar, doncs això també és un element, ja no sols són els números, les estadístiques, sinó que és la realitat, la que has tocat, i amb això recordo que li vaig dir al president "Doncs ho tenim fumut, perquè hem de tirar endavant el projecte de llei" i després tant ell com jo hem estat convençuts i hem venut el producte sempre, però al principi realment costava, i em va posar una altra condició, que ara ja la puc dir, que va ser "Ara has de convèncer l'Església", i vaig dir "Marededéu, això ja és més difícil, molt més difícil", però ho vam aconseguir, sobretot vam aconseguir una cosa..., que no es critiqués. No..., jo entenia perfectament que no podien aplaudir una decisió com aquella, però que almenys no es critiqués, i recordo, en aquell moment, no diré ara qui era el cardenal, però sí que vaig anar a veure'l i li vaig dir "Escolti, vostè sap que sóc cristiana, ara també sóc política, i com que sóc política he de pensar en tothom, i vinc aquí en nom del president Pujol per dir-li que legislarem sobre això, i crec que ho hem de fer, perquè n'hi ha necessitat, i l'únic que li demano és que no ho critiqui, com si no passés res", i realment, realment van ajudar, i per tant també és bo dir-ho, perquè a vegades diuen: "Ai, l'Església...!"

Doncs en aquell cas van ajudar, i realment va ser un èxit la llei, va ser tal èxit que jo no ho entenia, però em trucaven de tot arreu. En aquell moment a França feia dos anys que la dreta i l'esquerra es barallaven per una llei semblant, i no entenien com a Catalunya en poc temps havíem estat capaços de fer-la, i sense guerra per part de ningú, perquè es va aprovar per una àmplia majoria aquí, per una àmplia majoria, i això era important. Per tant, aquesta és la meva experiència amb l'estadística, la meva experiència amb les dades, i crec que era important dir que ens va ajudar.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

I res més. No els explico més batalletes perquè ara vostès el que han de fer és treballar, aprofitar aquesta jornada i millorar l'estadística, i sobretot fer-la visible. Crec que és molt important fer-la visible, i jornades com la d'avui o dies mundials de l'estadística, com el que es va establir el 2010, que fan que cada cinc anys es pugui visualitzar internacionalment, són molt importants. Per tant, els convido el 2015 —no sé on serem el 2015— a tornar a celebrar el dia mundial de l'estadística al Parlament.

Moltes gràcies.